

ĐẨY MẠNH HƠN NỮA CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH ĐỂ HỘI NHẬP VÀ PHÁT TRIỂN

TRẦN VĂN TUẤN *

Đất nước ta đã có sự tiến bộ vượt bậc về kinh tế - xã hội trong những năm đổi mới. Điều này không chỉ là niềm tự hào của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta mà còn là niềm cảm phục của bạn bè trong khu vực và trên thế giới... Những thành tựu to lớn và có ý nghĩa lịch sử đó có phần đóng góp quan trọng của công tác cải cách hành chính một cách toàn diện, sâu sắc và có hiệu quả.

NHU chúng ta đã biết, tại Hội nghị lần thứ năm, Ban Chấp hành Trung ương Khóa X đã thông qua Nghị quyết về "Đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy nhà nước". Nghị quyết Trung ương 5 có ý nghĩa hết sức quan trọng, là cơ sở để tất cả các cơ quan, tổ chức, cán bộ, đảng viên trong cả hệ thống chính trị triển khai thực hiện, đẩy mạnh cải cách hành chính hơn nữa nhằm đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập và phát triển trong giai đoạn mới. Đồng thời, Nghị quyết Trung ương 5 cũng tiếp tục khẳng định chủ trương nhất quán của Đảng về cải cách hành chính nhà nước trong sự nghiệp đổi mới do Đảng khởi xướng và lãnh đạo.

Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo việc quán triệt và thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 trong cả hệ thống hành chính nhà nước. Chính phủ đã có Nghị quyết số 53/2007/NQ-CP ngày 7-11-2007 ban hành Chương trình hành động của Chính phủ nhằm thực hiện Nghị quyết Trung ương 5, gồm 10 nhiệm vụ chủ yếu và 59 nhiệm vụ cụ thể của các cơ quan hành chính nhà nước ở trung ương và địa phương. Căn cứ

Kết quả đạt được của công tác cải cách hành chính ở nước ta là do có sự đúng đắn, sáng tạo trong đường lối lãnh đạo của Đảng, sự chỉ đạo quyết liệt của Chính phủ, cũng như sự hoạt động nhịp nhàng, khẩn trương giữa các ngành, các địa phương.

chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn quản lý nhà nước trên các lĩnh vực, từng nhiệm vụ cụ thể trong Chương trình hành động của Chính phủ có phân công cơ quan thực hiện và thời gian hoàn thành cụ thể. Các bộ, ngành trung ương, tỉnh ủy, thành ủy và ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương căn cứ vào Nghị quyết Trung ương 5 và Chương trình hành động của Chính phủ, đã ban hành chương trình, kế hoạch triển khai cải cách hành chính trong phạm vi trách nhiệm của mình.

* Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Nội vụ

Sau đây là một số kết quả chủ yếu sau một năm triển khai Nghị quyết Trung ương 5 và Chương trình hành động của Chính phủ:

- Để thực hiện Nghị quyết của Quốc hội, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 45/2007/NQ-CP ngày 7-8-2007 về kế hoạch thực hiện Nghị quyết của Quốc hội về cơ cấu tổ chức của Chính phủ nhiệm kỳ khóa XII. Cơ cấu tổ chức của Chính phủ nhiệm kỳ khóa XII được xây dựng trên tinh thần quán triệt các nghị quyết của Trung ương, tiếp tục hình thành bộ quản lý đa ngành, đa lĩnh vực, giảm thiểu một số cơ quan cho phù hợp với số đầu mối các bộ, cơ quan ngang bộ, khắc phục tình trạng bỏ sót hoặc trùng lặp về chức năng, nhiệm vụ giữa các bộ, ngành, hoặc giữa các cơ quan thuộc Chính phủ về chức năng quản lý nhà nước; tiếp tục sắp xếp, kiện toàn tổ chức bên trong của các bộ, cơ quan ngang bộ theo hướng quản lý tổng hợp, đa ngành, liên thông, bỏ tầng nấc trung gian, giảm đầu mối, khắc phục trùng lặp, không rõ chức năng, nhiệm vụ. Kết quả của việc triển khai cơ cấu tổ chức Chính phủ thời gian qua là 38 đầu mối nhiệm kỳ Chính phủ khóa XI (26 bộ, cơ quan ngang bộ và 12 cơ quan thuộc Chính phủ) đã giảm xuống còn 30 đầu mối (bao gồm 22 bộ, cơ quan ngang bộ và 8 cơ quan thuộc Chính phủ).

- Chính phủ đã ban hành Nghị định số 13/2008/NĐ-CP ngày 04-02-2008 quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và Nghị định số 14/2008/NĐ-CP ngày 04-02-2008 quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc ủy ban nhân dân huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh. Với việc ban hành những nghị định này, các cơ quan chuyên môn thuộc ủy ban nhân dân cấp tỉnh, cấp huyện có nhiều thay đổi, số lượng đầu mối được cắt giảm, một số cơ quan được đổi tên, chia tách, bổ sung nhiệm vụ... hợp lý hơn, phù hợp với từng địa phương, vùng miền. Cho đến nay, về cơ bản, các địa phương đã sắp xếp ổn định tổ chức các cơ quan chuyên môn ở cấp tỉnh và cấp huyện theo quy định của Chính phủ, bố trí cán bộ, bảo đảm quản lý nhà nước được liên tục, ổn định.

- Công tác xây dựng thể chế, luật, pháp lệnh, nghị định đã bám sát hơn yêu cầu thực tiễn và triển khai có hiệu quả việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 và Chương trình hành động của

Chính phủ. Chính phủ đã soạn thảo và trình Quốc hội ban hành nhiều văn bản quy phạm pháp luật quan trọng, tạo hành lang pháp lý cho hoạt động của các cơ quan trong hệ thống hành chính nhà nước các cấp. Bên cạnh việc đẩy nhanh công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống thể chế, pháp luật, đặc biệt là thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và các thể chế về Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, về tổ chức bộ máy, công chức, công vụ, phân cấp, tài chính công theo Chương trình hành động của Chính phủ nhằm thực hiện Nghị quyết Trung ương 5, Chính phủ đang tiếp tục xây dựng các dự án Luật về Thủ tục hành chính, Luật Cán bộ, công chức..., xây dựng các đề án thí điểm không tổ chức hội đồng nhân dân huyện, quận, phường, đề án thí điểm dân bầu trực tiếp chủ tịch ủy ban nhân dân xã... hướng tới đẩy mạnh hơn nữa cải cách hành chính, đáp ứng yêu cầu hội nhập và phát triển của đất nước.

- Thông qua sự chỉ đạo sâu sát, kiên quyết của Thủ tướng Chính phủ thời gian vừa qua, công tác chấn chỉnh kỷ luật, kỷ cương trong hoạt động của cơ quan hành chính, thực hiện rà soát, đơn giản hóa và công khai các thủ tục hành chính, thực hiện cơ chế "một cửa", nâng cao trách nhiệm người đứng đầu cơ quan hành chính đã có sự chuyển biến rõ nét. Bằng các việc làm cụ thể ở các bộ, ngành và chính quyền địa phương các cấp đã khẳng định có sự chuyển biến bước đầu trong mối quan hệ giữa cơ quan hành chính nhà nước với nhân dân, doanh nghiệp. Nhằm triển khai có hiệu quả nội dung tổng hợp những đề xuất, kiến nghị của các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương về việc sửa đổi, hủy bỏ các thủ tục hành chính được quy định trong các văn bản của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các bộ, ngành và các tỉnh, thành phố đã nghiêm túc tổ chức thực hiện Chỉ thị và Nghị định số 20/2008/NĐ-CP ngày 14-02-2008 của Chính phủ về việc tiếp nhận, xử lý kiến nghị của cá nhân, tổ chức và doanh nghiệp về quy định hành chính. Bước đầu đã có hàng trăm kiến nghị, phản ánh được tiếp nhận, xử lý thông qua trang tin điện tử của Chính phủ. Các tổ công tác do các bộ, địa phương lập ra đã có những hoạt động mang lại một số kết quả tích cực.

Mặc dù có được những kết quả như vậy, nhưng nhìn chung cải cách hành chính chưa theo kịp yêu cầu của quá trình phát triển và hội nhập của đất nước. Những tồn tại, yếu kém trong xây dựng thể chế, việc chậm trễ trong thực thi các luật đã ban hành, thái độ quan liêu, hách dịch trong một bộ phận cán bộ, công chức đang cản trở công việc làm ăn của người dân, doanh nghiệp, gây bất bình trong xã hội. Đây là những thách thức phải vượt qua, nhất là khi nước ta đã chính thức gia nhập WTO.

Trong thời gian tới, theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, cần tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, coi đây là một trong 3 giải pháp quan trọng bảo đảm tăng trưởng kinh tế, ổn định chính trị. Tập trung đồng bộ thực hiện các nội dung cải cách về thể chế, tổ chức bộ máy, công chức, công vụ, tài chính công và hiện đại hóa hành chính, trọng tâm là cải cách thủ tục hành chính. Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương chịu trách nhiệm trước Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ triển khai cải cách hành chính, thực hiện các đề án được nêu trong Nghị quyết Trung ương 5, Khóa X của Đảng và Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện việc đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy nhà nước. Cụ thể là:

Thứ nhất, tiếp tục xây dựng, hoàn thiện hệ thống thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, tạo lập môi trường kinh doanh thuận lợi, thúc đẩy hội nhập kinh tế quốc tế.

Thứ hai, tiếp tục điều chỉnh chức năng của Chính phủ cho phù hợp với yêu cầu của cơ chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, trên cơ sở đó, xác định rõ thẩm quyền của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ. Tinh thần chung là giảm bớt các quyết định cụ thể không cần thiết của Thủ tướng Chính phủ; phân bớt việc thực hiện trách nhiệm của Thủ tướng cho các bộ trưởng, chủ tịch ủy ban nhân dân các tỉnh theo

nguyên tắc: giao cho các bộ trưởng, chủ tịch ủy ban nhân dân các tỉnh các loại công việc mà họ có thể tự giải quyết được.

Thứ ba, từng cơ quan trong cả hệ thống hành chính nhà nước có trách nhiệm rà soát thủ tục hành chính, các loại giấy phép để tự quyết định theo thẩm quyền hoặc trình cấp trên xem xét, sửa đổi, bổ sung hoặc hủy bỏ. Các thủ tục phải được rà soát, sửa đổi đồng bộ theo hướng đơn giản hóa, tránh chồng chéo, công bộ công khai các thủ tục (các loại giấy tờ, biểu mẫu) và quy trình giải quyết công việc, thời gian giải quyết, phí và lệ phí theo quy định để mọi người dân biết và thực hiện thuận tiện. Thực tiễn cho thấy, việc cải cách thủ tục hành chính, thực hiện cơ chế "một cửa", "một cửa liên thông" có liên quan mật thiết với việc xác định rõ quy trình giải quyết thủ tục hành chính, trong đó làm rõ trách nhiệm của từng cán bộ, công chức, từng bộ phận trong giải quyết công việc của công dân và tổ chức.

Các bộ, ngành và địa phương chủ động tích cực hơn trong chỉ đạo và điều hành thực hiện nhiệm vụ cải cách hành chính, trọng tâm là đơn giản hóa thủ tục hành chính, tăng cường kỷ luật, kỷ cương, nâng cao chất lượng giải quyết thủ tục hành chính cho người dân và doanh nghiệp.

Thứ tư, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, phát hiện những bất cập và kịp thời xử lý nhằm đẩy mạnh hơn nữa cải cách hành chính, đáp ứng yêu cầu hội nhập và phát triển của đất nước.

Với sự quyết tâm của Chính phủ, sự chỉ đạo, điều hành quyết liệt của Thủ tướng Chính phủ và trách nhiệm của người đứng đầu các cơ quan trong hệ thống hành chính nhà nước, chúng ta tin tưởng rằng, Nghị quyết Trung ương 5 sẽ tiếp tục được triển khai và thực hiện sâu rộng hơn, nhanh chóng đi vào cuộc sống, làm cho cải cách hành chính được đẩy mạnh hơn nữa, thực sự trở thành một khâu đột phá để phát triển nhanh, bền vững, đáp ứng yêu cầu hội nhập và phát triển của đất nước. □

Thành tựu của công tác cải cách hành chính trong những năm qua là đáng khích lệ, góp phần làm cho đất nước từng bước phát triển nhanh, mạnh, bền vững. Tuy nhiên, phía trước công tác này cần phải được duy trì và phát huy hơn nữa những thành tựu đã đạt được.